

Zmocněni
ke vší trpělivosti
a dobrotvosti
s radostí

Kol. 1,11

živá!
SLOVA

3 1989

ročník XXI

TRI URNY

Arabi majú povest o Nimrodom. Kráľ Nimrod mal troch synov. Raz ich povo-lal k sebe a ukázal im tri zapečatené urny. Jedna bola zo zlata, druhá z ligota-vého striebra a tretia bola z hliny.

Povedal najstaršiemu: „Vyber si tú, ktorá má podľa teba najväčšiu hodnotu.“ Najstarší hneď stiahol po zlatej urne, na ktorej bol nápis „Kráľovstvo“. Otvoril ju a našiel v nej plno krvi. Druhý syn stiahol po striebornej urne, na ktorej bol nápis „Sláva“. Keď ju otvoril, našiel v nej prach z ľudí, ktorí boli v živote slávni. Tretiemu ostala iba urna hlinená. Otvoril ju a nebolo v nej nič. Ale na jej dne sa vyjímal slovo „Boh“.

Kráľ sa potom pýtal svojich dvorných radcov, ktorá urna je podľa nich naj-cennejsia. Jedni hovorili „zlatá“, druhí „strieborná“, ale niektorí mudi starci povedali, že najväčšiu cenu má hlinená urna, lebo Božie meno je cennejsie, ako celý svet.

Ktorá urna je pre teba najcennejsia?

Spr. dl

Chce-li nás Bůh použít jako živé kameny ke stavbě svého království, pak nás chce takové, jaké nás zformoval, s našimi trhlinami a ranami, s barvou nám vlastní a s naším nezaměnitelným profílem. Záleží jen na tom, abychom se nechali zcela pokorně zasadit do celku na to místo, na kterém nás Bůh potřebuje (Steffan)

ŽIVÁ SLOVA vydávají Kresťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Jan Ostrolucký s redakční ra-dou. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechowiczova 5/2839. — Vy-chází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30,— Kčs. — Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tiskárna Moravské tiskařské závo-dy, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snížený popla-tek za dopravu novin povolen Směr Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohledací pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

Duchovné prebudenie

Sme vďační Pánovi za to, ako sa stará o príspevky do nášho časopisu; do predchádzajúceho (druhého) a tohto čísla nám prostredníctvom bratov dal ce-lý rad článkov, ktoré sa viažu vždy k určitej tématike. Minule to bola oblasť starých bratov a s tým súvisiaci „generačný problém“. Toto číslo je pojmenované predmetom ostravského veľkonočného zhromaždenia Eležanom 5,14-21. Pri takýchto príležitostiach je dôležité „mať uši pre to, čo Duch hovorí zborom“. Z celého predmetu sa akoby na vrchol pyramidy myšlienok dostali dve: 1) Pre-bud sa ty, kto spíš a 2) Budte plnení Duchom. Keď tieto dve myšlienky spojíme, potom ide o prebudenie k naplneniu Duchom, prebudenie spojené s Duchom Svätým, alebo „duchovné prebudenie“.

O tom, že aj veriaci človek sa môže podobať „mŕtvy“ vo vinách a hrie-choch, nachádzame na niekoľkých miestach Písma. Azda veľmi jasné je hodno-tenie zboru v Sardách Pánom Ježišom: „Znám tvoje skutky, že máš meno, že žiješ, a si mŕtvy. Budej a upevňuj i všetko ostatné, čo ide zomrieť“ (Jz 3,1-2). A v zbere v Laodicei sa to už plne odkrylo. Bol **chudobný**, nemohol nikoho obohatiť, nemal čo rozdávať, bol uzavorený sám do seba, ale navonok vystupoval ako bo-hatý, ktorý nič nepotrebuje a nikoho nechce. Bol **slepý**, nevidel Božie skutky ani potrebu bližných, díval sa sám do seba a na svoje potreby. A pretože bol slepý, neuvedomoval si ani svoju **nahotu**, druhí sa naň dívali so zármutkom a možno aj s opovrhnutím.

Nuž ten, kto duchovne spi, sa podobá mŕtvy, je nečinný, má zavrené oči — nevidí, ide podľa zdania svojho srdca, „na svoj účel“, nepýta sa Pána na Jeho vôle a On je „vonku, za dvermi“ jeho srdca. Pánovi nedal vľadu nad svojim ži-votom. Duch Boží je v ňom uhasený, zarmútený, o vedení Duchom nemôže byť reči. Žije tak, ako ostatní ľudia okolo, nevydáva svedectvo — ako by mohol, keď jeho život nedokazuje, že má večný život! Nemôže nikoho obohatiť slovom pote-šenia — vedľa sám potrebuje potešovanie, nemôže nikoho viesť, ani druhému po-môcť niesť bremeno, lebo je slabý a často žije iba v snách.

K tomuto smutnému stavu niektorých kresťanov sa vraciame niekoľkými úvahami.

Ked si však niekto tento stav uvedomí a „vstane“, urobí pokánie, vyzná Pánovi svoje poblúdenie, obnoví obecenstvo s Pánom čítaním Jeho slova a mod-litbou, posvätí svoj život, potom mu platí aj výzva: „Budte plnení Duchom!“ To je jediné miesto v Písme, ktoré je nielen radou, ale aj príkazom. Už z originálu vysvitá, že nejde o jednorázovú záležitosť, ale o trvale sa opakujúcu. Máme nie-len túžiť po tom, aby sme denne boli Božím Duchom naplnenani, ale aj pre to niečo robif. Odporúča sa, aby sme si dávali takéto otázky:

1) Nedopúštam sa vedomého hriechu? Duch Svätý nemôže naplniť toho, kto žije vo vedomom hriechu. Preto máme vyznávať svoje prestúpenia, nechaf sa očistit Pánom skrze Jeho krv preliatu na Golgotu, a tak s očisteným svedomím môžeme byť Duchom Božím vedení.

2) Žijem v poslušnosti Božej vôle? Som vôbec ochotný činiť vôle Božiu, ktorá mi je jasná z Písma? Ak len mnoho viem, ale Jeho vôle nečiním, potom sa nepoddám ani vedeniu Ducha, lebo na mojom tróne je moje vlastné JA.

3) Aký je môj modlitebný život? Nie sú to len samé prosby, týkajúce sa mojej vlastnej osoby a príbuzných? Viem vôbec niečo o „prímluvnej modlitbe“, o vele-bení Pána a modlitebných zápasoch? Veď Duch Boží sa chce vo mne modliť k

Bohu, ale ak nemám čas, alebo chuf pre modlitby, potom ako sa môže Duch naplňovať?

4) Čítam si pilne Božie Slovo? Duch Boží mi chce zjavovať Božiu vôľu skrze Písma. On vedie moje oči na dané miesta, moje myšlenky usmerňuje tak, aby som v Jeho svetle videl svetlo pre moju cestu. Ak si nenájdem denne čas pre Písma a premýšľanie o tom, čo som čítal, potom ani Duchu Svätému nedávam priestor pre Jeho pôsobenie.

5) Vyznávam verejne Pána Ježiša? Nehanbím sa za Noho a za svoju vieri v Neho? Mám strach povedať ľuďom o tom, že môj život patrí živému Bohu? Ved Duch Boží má úlohu vo veriacom spôsobovaní svedectva o Pánovi Ježišovi (Sk 1,8). Ak dobrovoľne sa tejto úlohe nepoddávam, potom sa Duchu Božiemu vzpieram a uhasujem Ho.

6) Som hotový vydávať svoje telo ako živú obete Bohu? Duch Boží chce používať nielen moje ústa na svedectvo o Pánovi, ale aj moje nohy na návštevy nemocných, moje ruky pri pomoci v diele Pánovom, moju peňaženku k obetiam na Božej vinici, skrátku, mňa aj to, čo mám. Ale On ma k tomu nenúti. Pavel prosí Rimanov (R 12,1), aby boli hotoví k obetiam, tak aj nás Duch Boží ponúka, ale nenúti. Ak nie som hotový prinášať takéto obete Bohu, potom ako ma Duch môže „naplniť“?

7) Som služobníkom (otrokom) Pána Ježiša Krista? Slúžim nejakým spôsobom v Pánovej cirkvi? Našiel som miesto, ktoré mi On určil? Duch Svätý nás chce vystrojiť darmi k službe, ale čo, ak nechcem slúžiť? Co sa stane s darmi? Pán Boh nefutuje dary, ktoré rozdáva v bohatej miere, ani ich neberie späť. Len my sa staneme neschopnými ich užívať.

Týchto sedem otázok je len jeden pohľad a odporúčanie, ako získať prístup k výzve, aby sme boli naplňovaní Duchom. Iste sú aj ďalšie pohľady.

Čo sa stane s nami, keď sme Duchom Božím naplnení?

Podla J 7,37-39 z nášho vnútra potečú prúdy živej vody do okolia. Nebudeme tedy biední, chudobní ako laodicenskí, naopak, naše slová budú znamenat pre druhých osvieženie, potešenie, nápravu. Predstavme si vysokú nádrž, a na dne kočútik. Keď je nádoba prázdna, z kočútika voda len kvapká. Ak je plná, tryská prád vody. Plnosť Ducha poznám predovšetkým ja sám, lebo budem túžiť spievať duchovné piesne v srdci (prípadne aj ústami), hovoríť druhým Božie slovo, tráviť mnoho času v Písme, na kolenách a v obecenstve s vykúpenými, budem vďačný Pánovi za všetko a ochotný podriaďovať sa v pokore druhým. To všetko je obiahnuté v Ef 5,19-21. Ale pozná to aj okolie, lebo nebudem mlčať o Pánovi, poznajú to moji domáci a spoluukupení tak, ako to poznali pri niektorých mužoch v Skutkoch.

Čítať som, že známy hudobník Mendelsohn vošiel raz do malého dedinského kostolníka, kde práve na organe hral kostolník. Po chvíli počúvania ho požiadal, aby mu dovolil zahrať. Kostolník cudzincovi nedôveroval, ale potom ho predsa pustil za klávesnicu. Organ sa rozozvučal nádhernou hudbou. Takú kostolník ešte v živote nepočul. Dovoľme aj my, aby Pán skrzo svojho Ducha mohol viesť naš život. Dovoľme Mu, aby naplňovalo naše životy. Potom každý nás krok bude v harmónii a nás život bude príjemnou vôňou Kristovou mnogým k životu a blízkym k radosti a potešeniu.

—jos

Spasenie to nie je niečo, čo sme dosiahli, ale niečo, čo sme od Boha z milosti dostali.

Strávený čas s Bohom je tá najlepšia investícia do večnosti.

Pán Ježiš vymenil tmavé dvere smrti za slnečnú bránu života.

PROBUD SE TY, KDO SPÍS

Často musíme na své cestě prochá-
zeti všelijakým ponížením, úzkostmi a
bolestmi, po nichž se dostavuje stav
naprostého vyčerpáni, skličenosť, vnitř-
ní vyprahlosti a zemdlenosť. Tu jsme
přepadáni obavami, že na nás Bůh za-
pomněl, že jsme ztratili jeho přítom-
nost i milost. Jsme zajati — jak by to
řekl Jan Bunyan — obrem Zoufalcem,
kterému pomáhá obryně Nedověra, a
jsme jimi uvrženi do temného vězení v
hradě Pochybování. Ztrácíme všecku dů-
věru v moc a účinnost modlitby a na-
hýváme poznenáhlou přesvědčení, že
jsme ztraceni a že nám už nikdo nepo-
může. Naše obrácení se nám zdá omy-
lem a sebeklamem, naše radost po o-
brácení a všecky zkušenosť uplynulé-
ho života výri připadají nám rovněž jen
jako sebeklam, z kterého nás teprve
nyní vyburcovala drsná skutečnost.
Odkládáme Boží slovo stranou jako ně-
co, co už není pro nás, a Boží zasli-
bení nás už nepotěšuje, poněvadž ve
své nedověře si je nedovedeme při-
vlastnit.

Podobáme se Eliášovi, ktorý prchá do samoty pouště a žádá si už jen smrt. Také my se izolujeme od svých bratří a sester, poněvadž jsme přestali věřit též v Boží milost v člověku. V každé láske vidíme vypočítavost, v každé o-
bětavosti touhu po chvále, v každé do-
brotě a laskavosti obyčejné a vulgární
pokrytectví, faleš, neupřímnost. Naše
srdeč se zatemnilo, proto vnímáme
všecko pod zorným úhlem své vnitřní
mrákoty.

Ztráta výry v Boží milost a přítom-
nost vede nutně k nepřátelskému po-
stoji vůči spoluukoupeným, k výbu-
chům hněvu, v nichž každou chvíli pro-
puká naše vnitřní předrážděnost. Čer-
né nitro všecko vidí a posuzuje černě.
Je to hrozny stav. Žel, nejeden vykou-
pený se do něho dostal a zůstal v něm
po celá léta. Ba známe i takové přípa-
dy — a nejsou nikterak ojedinělé —
že vykoupený člověk v tomto hrozném
stavu stráví většinu svého života po
obrácení, až se jeho povyšená izolova-
nost a nevlídný nepřátelský postoj u-
stálily v životní styl. Všecka energie a
všecky životní síly byly tímto způsobem
zmařeny. Satanovi se tak dokoná-
le podařilo odvést vykoupeného člověka
od jeho vlastního pozitívного úkolu a
dostat ho definitivně na negativní ži-
ivotní linii, kde se jen křičí proti cizí-
mu hřichu, přičemž vlastní hřich je
hýčkán a milován.

Nuže, všem spoluukoupeným, proži-
vajícím tento duchovní stav, platí vý-
zva: „Probud se ty, kdož spíš a vstaň
z mrtvých a zasvítí se tobě Kristus!“
(Ef 5,14).

J. Kz
(Z rukopisu připr. publikace Soudcové)

Rozluštění kruhové doplňovačky:

1. Salaš
 2. Annáš
 3. Matúš
 4. Uriáš
 5. Eliáš
 6. Lukáš
- Tajenka: SAMUEL

Jak lze duchovně usnout?

Věřící lidé nemusí a nemají ztrácat úzký kontakt s Bohem, nemusí se vrátit do dřívější špatné společnosti a do hřachu. V Pánu Ježíši Kristu jsme přece obdrželi všechno, co je potřebné k životu a k pobožnosti (2Pt 1,3). Jestliže se však vzdalujeme od Pána a ztrácíme s Ním obecenství, pak je to naši vinou. Je třeba, abychom znali příčinu tohoto stavu i lék k nápravě, a to nejen pro sebe, ale i k pomocí těm, kteří ztratili radost ze spasení a nacházejí se v duchovním spánku.

Jaký je počátek ztráty obecenství s Bohem?

Obvykle je to proces a ne nějaký náhlý pád. Může se to stát tím, že — odsouváme do pozadí studium Písma a modlitby, protože máme nadmíru povinnosti spojených s pozemským životem nebo máme své záliby, které přehlušují hlas a vedení Božího Ducha,
— láká nás špatná společnost a odtahuje od duchovních věcí,
— postupně podléháme pokušením světa, těla a dábla,
— zanedbáváme vydávání svědectví a vyznávání Pána Ježíše Krista.

Postupně se nás život tak změní, že se podobá nevěřícím lidem. Nevěřící jsou ve spánku hřachu, „mrtví ve vinách“ a věřící člověk, který duchovně usnul, je podobný těmto lidem. Proto Písmo vyzývá: „Probud se, kdo spíš, vstaň z mrtvých...“ (Ef 5,14). Tento proces opuštění společenství s Bohem nám Bible ukazuje na příkladech Samsona (Sd 14-16), Elimenecha (Rt 1,1-5) a Petra (Lk 22, 54-62).

Jak žije člověk, který duchovně spí?

Věřící člověk, který upadl do duchovního spánku a vzdálil se z obecenství se svým Pánem, se projevuje takto:

- 1) Netouží studovat Písmo, je spokojen pouze s „mlékem“ a nemá chuť na „pevný pokrm“ (1K 3,1-2; Zd 5,12b).
- 2) Netouží po společenství s duchovními křesťany, raději se jim vyhýbá. Jestli se i zúčastní shromáždění sboru, pak jen proto, aby ukryl svůj skutečný stav. V jeho srdci není opravdová touha po obecenství s vykoupenými (2Tm 4,10).
- 3) Necítí vnitřní potřebu srdce po tom, aby rostl ve víře a vzrůst v milosti mu nepřipadá tak důležitý, jako kdysi (Zd 5,12).
- 4) V povědomí cití jen malou závislost na Bohu nebo si vůbec žádnou závislost neuvědomuje. Domnívá se, že je schopen uspořádat si svůj život podle vlastního plánu a proto žije tak, jak se mu líbí (Jk 4,13).
- 5) Není šťastný. At se snaží jakkoliv ukrýt svůj skutečný stav, je politování hodný, protože není šťastný. Je-li někdo šťastný vzhledem k tomu, že sešel z cesty za Pánum, pak to jistě znamená, že nebyl znovuzrozen (Z 51,14).
- 6) Je velmi kritický ve vztahu k druhým. Místo toho, aby si uvědomil, že je vinný svou situaci, obviňuje z toho druhé. Takový člověk připomíná jistého starého vousatého muže, který usnul pod stromem. Zlomyslní chlapci mu plnovous potřeli páchnoucím sýrem. Když se probudil, každého kolem sebe obviňoval, že zapáchal sýrem. To je typické u člověka, který zbloudil (Mt 7,3).
- 7) Vždycky ospravedlňuje sebe. Je přesvědčen, že se s ním nakládá nespravedlivě nebo že je duchovnější než jiní křesťané (Mk 2,17).

Občas považujeme někoho za opravdově věřícího, poněvadž nevidíme jeho každodenní život pro Krista. Ale on nikdy neprosí Pána za odpustění svých hřichů a nevyznává, že Ježíš Kristus je jeho Spasitelem. Naopak, nemá úplnou jistotu svého spasení. Buď tedy duchovně spí nebo není znovuzrozen.

Jestliže, milý čtenáři, máš i ty nejistotu a toužíš po odpovědi, zda jsi Božím dítětem, polož si tyto otázky (2K 13,5):

- a) opravdu jsem litoval všechny své hřichy (minulé i přítomné), o nichž jsem věděl nebo i nevěděl (Lk 13,3)?
- b) věřím, že Ježíš Kristus je Pánem a svěřil jsem mu svůj život, aby byl i Pánem mého života (Sk 16,31)?
- c) vím z vlastní zkušenosti, co to znamená být poslušný Pánu Ježíši a Jeho slovu (Lk 6,46; 2Te 1,8; Zd 5,9)?
- d) straním se a utíkám od všech hřichů vyjmenovaných v Novém zákoně (1K 6,9; Ga 5,19-21; Ef 5,3-6; Zj 21,8)?

Jestliže na všechny otázky můžeš dát kladnou odpověď, pak poděkuj Pánu Ježíši za spasení. Jestliže nemůžeš říct „ano“, pak spasení potřebuješ a bezodkladně přijmi Pána Ježíše za svého osobního Spasitele.

Jaký je výsledek života bez obecenství s Bohem?

Jen málo křesťanů, kteří duchovně spí, si uvědomuje, jak je tato situace nebezpečná.

- 1) Takový člověk se může dopustit jakéhokoli hřachu kromě zreknutí se Krista. Kdo je schopen spočítat slzy, výčitky svědomí a zármutek těch, kteří způsobili hanbu svému Pánu, sboru a sobě chozením cestou neposlušnosti? (Sk 5,1-11).
- 2) I jedna chvíle bez spojení s Bohem může pokazit celý život. Špatná volba, nesprávný krok, jediný hřich — mohou natrvalo znemožnit veřejnou službu pro Pána (1K 5,1-13).

3) Chození bez Boha často přináší škodu na zdraví a někdy i s následky pro celý život. Ačkoliv věřící člověk nebude muset nést trest za hřichy, přesto však jeho následky trpí ve svém životě, neboť „co člověk rozsévá, to bude i sklízet“ (Ga 6,7).

- 4) Křesťana, který jde tvrdošíjně dále vlastní cestou, cestou neposlušnosti, Bůh často bere z tohoto světa k sobě (1K 11,30; 1J 5,16). To bývá Boží poslední slovo.

Nezapomeňme na slova Noémi, když se vrátila do Betléma: „Nenazývejte mne Noémi (=Sladká, Příjemná), říkejte mi Mara (=Hořká), neboť hořkostí velikou mne naplnil Všemohoucí. Vyšla jsem plná, teď pak prázdnou mne zase Hospodin přivedl“ (Rt 1,20-21). Noémi ztratila muže, dva syny a nevěstu. To byl následek chození vlastními cestami, bez Boha a bez ptání se na Jeho vůli. Pán je mocen i nás vrátit zpět tak, jako vrátil Noémi, avšak vrátíme se plní hořkosti a prázdnosti. Díky Bohu, že nás může opět naplnit.

Jaká je cesta návratu do plného obecenství s Bohem?

Cesta návratu do otcovského domu je vždycky otevřená (Lk 15,20). Otec očekává všechny, kteří se rozhodnou vrátit se. Proto výzva: Probud se a vstaň! Co je třeba pro návrat k Otcí učinit?

- a) Vyznat své hřichy, protože On zaslíbil, že nám je odpustí (1J 1,9). Musíme však Bohu upřímně vyznat všechno. Ale nejen vyznat hřichy, ale litovat z hřoubi srdce všechno, co jsme tím způsobili. Vyznání musí být konkrétní, hřich je třeba nazvat před Bohem pravým jménem. Pak budeme v budoucnu opatrnejší (Př 28,13).

b) Navrátit se do společenství. Pak budeme chtít nahradit způsobené zlo (vrátit to, co není mé, prosit za odpusťení po pomluvě atd.). Jestliže se v bolesti zastydíme a ponížíme, poslouží nám to jako mocný ochranný prostředek pro buďoucnost.

- c) Pak můžeme věřit, že nám Bůh odpustil a že jsme znova ve stavu milosti, v blízkém obecenství s Ním. Je obnovena naše radost ze spasení. Můžeme „chodit s Bohem“, vyznávat Ho, radovat se „v Pánu“.

Když projdeme touto zkušeností, pak už nikdy nebudeme chtít, aby se opakovala. Naučíme se, že jsou čtyři věci, které máme konat každodenně:

- 1) čist si Boží slovo a přemýšlet o tom, co Bůh mi tím chce říci,
- 2) udělat si čas pro osobní společenství s Pánem na modlitbách,
- 3) trávit čas ve společenství s Božím lidem,
- 4) otevřeně a odvážně vydávat svědectví druhým o tom, že Ježíš Kristus je Pánem a Spasitelem.

Budeme-li žít takto, budeme šťastnými křesťany.

W. M. D., připr. D. O.

DUCHOVNÍ SPÁNEK

Výzva „Probud se, kdo spíš!“ byla apoštolem Pavlem zaslána třem sborům: římskému, efezskému a tesalonickému. Připomeňme si příslušné biblické verše:

R 13,11-12: „Víte přece, co znamená tento čas: už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spásu blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblecme se ve zbroj světla.“

Ef 5,14: „Probud se, kdo spíš, vstaň z mrtvých a zazáří ti Kristus.“

IIe 5,5-6: „Vy všichni jste synové světla a synové dne. Nepatříme noci ani temnotě. Nespěme tedy jako ostatní, nýbrž běžme a buďme střízliví.“

Tato slova jsou určena věřícím lidem. Je to zdůrazněná výzva k probuzení se ze spánku. Pro naš tělesný život je spánek potřebný, ne však pro život duchovní. Proč věřící usnuli? A proč je tato výzva aktuální i pro nás? Spánek způsobuje omámení věcmi tohoto světa. Jsou to věci plné lesku a vznrušení. V jaké převratné době žijeme! Když v roce 1980 v Anglii předpokládali, že za 10 let tam bude až 10 miliónů osobních počítačů, zdálo se to nadsazené. Skutečnost je však ještě větší. Co se stane za dalších 10 let? Často hodnotíme věci jen podle toho, co vidíme. A tak pro mnohé lesk věci tohoto světa, životní úroveň znamenaly omámení a upadnutí do duchovního spánku.

Některí mladí a schopní bratři upadli do duchovního spánku vstupem do manželství. Vybrali si ženu, která jim neumožňuje pracovat pro Pána. Mnoho mladých manželství chce začít tam, kde se jejich rodiče dostali až za 15 i více let společného života. Mít auto, dům, chatu, jezdit na dovolené do ciziny ... A tak pracují ve dne, v noci. Co z toho mají? Přijdou jen sem tam do shromáždění, živícky a často i duševně vyčerpáni. Dávají Pánu jen zbytek svého života. Křesťanství máš jen pro chvíle volna mezi prací, kdy si oblékají „zbroj světla“. Proto ta výzva: „odložme skutky tmy a oblecme se ve zbroj světla“ trvale, pro celý naš život. Je čas, abychom vstali a žili pro Pána a nebyli jen jako svět žijící ne tmě v duchovním spánku. Vždyť patříš Pánu Ježíši i se vším, co máš. Co investuješ pro Boha, to najdeš jako věčnou odměnu.“

Věřící v Tesalonikách se velice zaměstnávali druhým příchodem Pánovým. Byli tak duchovní, že ani nepozorovali věci kolem sebe. Jako by ani na zemi nežili. Boží slovo je vyzývá k tomu, aby běželi a střízlivě vidieli věci kolem sebe. I my postrádáme „učitele“ Božího slova. Mnozí se zahleděli špatným směrem, užit světa, získat karieru, mít vysokou životní úroveň. Jak je důležité studovat Písmo! Potřebujeme mladé bratry podporované sestrami, manželkami, kteří znají Písmo. Bude vás to stát mnoho. Pokud svůj čas a zájem věnujete Bo-

V MLADÝCH RODINÁCH

žimu slovu, druzí kolem vás porostou ve světských věcech. Ale nezapomeňte: „Ty, kdo mě cti, poctím“ (1Sa 2,30).

Buděte opatrní na přitažlivá učení. Rodí se nejrůznější myšlenky: změnit hudbu pro doprovod zpěvu ve shromáždění, změnit postavení sester ve sboru, změnit formu mnohých věcí. Některí to nazývají „pokrok“. Kam ale směřuje tento pokrok? Ne, nechceme takový pokrok, ale chceme duchovní růst, nesení ovoce Ducha, rozmnожování Božích hodnot. Některí lidé odešli ze sborů, aby mohli prosadit „pokrovové metody“. Co dělají dnes tito lidé? Nakonec si našli některá jiná shromáždění, kde nedělají nic. Odešli a stali se neužitečnými. Proč? Žádný sbor přece nemůže ponechat prostor k práci těm lidem, kteří rozblýejí jednotu Ducha ve svazku pokoje. Proto, probud se ty, kdo spíš!

Jak lze vstát ze spánku, kde vzít k tomu sílu? Odpověď nacházíme v Ef 5,18, protože tento verš úzce souvisí s v. 14. Nechej se naplnit Duchem Božím, On pak způsobí, že Boží světlo naplní tvůj život, který dosud byl tmavý. Místo snění ve spánku budeš prožívat skutečnosti duchovního života. Musíš však začít pokánim, vyznáním svých hříchů, svého stavu ve spánku Pánovi a On tě pak osvítí a dá ti sílu, abys běžel, byl střízlivý a chodil ve zbroji světla.

Podle proslovu br. B. G. na ostravském velikonočním sborovém shromáždění
připr. —jos

Správny prejav kresťanstva nie je vzdychanie, ale pieseň. Žiaľ, mnohí kresťania prejavujú svoju vieru ako ťad, namiesto toho, aby ju prejavovali ako oheň.

|| OTRASY ||

Iste nami všetkými otriasli správy o ničivých zemetraseniach v sovietskom Arménsku a Tadžikistane koncom minulého a začiatkom tohto roku. Prisko pri nich o život šesťdesiat tisícov ľudí. Otriasajú nami aj správy o iných tragédiách, nešťastiaci v rodinách, o nemociach, neúspechoch, či pádoch. Aj v Božom slóve sa dočítame o rôznych formách trasenia alebo trasenia sa. Sú otrasy negatívne, ničivé, no sú aj pozitívne, ktoré smerujú k našej náprave alebo k obráteniu sa k Bohu. V Písme je vysie tridsať zmienok o trasení a bázni. Pozrime sa aspoň na niektoré z nich:

Pomerne známy je príbeh apoštola Pavla so Silasom vo Filipách, keď sa pre evanjelium Kristovo dostali do väzenia (Sk 16,16-40). Najprv čítame o veľkom zemetrasení (v. 26), pri ktorom sa pohli základy žalára, pootvárali sa všetky dvere a putá vážnou sa uvoľnili a potom o trasení sa žalárnika (v. 29), ktorý padol pred Pavlom a Silasom a pýtal sa na cestu spásy. Bolo mu poradené: „Uver v Pána Ježiša Krista a budeš spasený ty aj tvoj dom.“ Žalárník si dal poradiť a bol šťastný i všetci jeho domáci. Tu mali otrasy pozitívny účinok. Žalárník sa obrátil a vážni sa dostali na slobodu. Obrazne si aj dnes môžeme želat takého otrusu. Nech nami zatrasú naše hriechy a neprávnosti, nech v pokore padáme pred Pánom a hľadáme cestu záchrany. A nech sa trasú aj múry tých našich novodobých väzení a prežívame plnú slobodu a slávu Božích detí!

Ako veriaci ľudia slúžime Hospodinovi. Ako slúžiť, to nám okrem iného radi pisatel 2. Žalmu: „Slúžte Hospodinovi v bázni a veselte sa s trasením“ (v. 11). Ako tomu máme rozumieť? V podstate ide o svätú bázeň pred Bohom, pred zármutkom Jeho tváre. Máme mať bázeň aj z toho, keď vôbec neslúžime. Aj pri prejavoch šťastia a radosť si máme uvedomovať, že máme dočinenia so sväтыm Bohom a aj veseliť sa treba slušne a podľa Božieho poriadku. Podobný význam má aj citát F 2,12, kde apoštol Pavol radí, aby sme s bázňou a trasením pracovali na svojom spasení. Nie aby sme sa báli o spasenie, či budeme alebo nebudem spašení. Tu platí istota. Ale pretože sme spasení, máme sa vo svätej bázni a trasení vyhýbať hriechu a vedomým cestám skazy duchovného života.

Apoštol Pavol vyznáva, že pri práci s Korintským zborom sa mnoho triasol (1K 2,3). Bolo tam dosť boľavých vecí, ktoré mu nedali spolojně spávať. Mal o tento zbor obavy. Otriasajú nami dnes nedobre stavy niektorých zborov? Má nás to viesť na kolendá, k modlitebným zápasom, keď vieme, že v niektorom zbere nie je niečo v poriadku.

To boli niektoré ukážky pozitívnych otrássov. Sú však aj mnohé nesprávne, nezdravé otrasy. Aj Boží muž Jozua sa triasol o Boží ľud, o svoju rodinu a o seba. Pán Boh ho však potešuje: „Netras sa ani sa nestrachuj“ (Iz 1,9)!

Trasieme sa o seba, naše zdravie, naše rodiny, našu budúcnosť? Slovo Božie adresované Jozuovi patrí aj nám. Iste poznáme Gedeonov príbeh s jeho bojovníkmi. Tým, ktorí sa báli nepriateľa a triasli sa pred ním, radí: „Kto sa boji a trasie sa, nech sa vráti!“ Bojíš sa, brat, sestra, cesty za Pánom? Nechceme ti radí – vráť sa z nej – skôr slovami Žalmu 46: „Preto sa nebudeme báť, ani keby sa zem uhla zo svojho miesta ...“

jk

Říká se, že nejtěžším úkolem je správná výchova dítěte. Příčiny, proč je tak náročná, jsou jednak ve **vychovateli**, dále v **dítěti samém** a také v **prostředí**, ve kterém dítě žije.

Podíváme-li se kolem sebe, vidíme, že je neobyčejně málo dobrých vychovatelů. Vychovatelé sami často nejsou vychovaní, a pečují o výchovu jiných. Kromě toho se od vychovatele požaduje vysoká morální a intelektuální kvalifikace, a té mívají většinou v nedostatečné míře.

Další potíž spočívá v dítěti samém. Každé dítě je jiné, a potřebuje jiné zácházení. K tomu, abychom dítě poznali, je třeba mnoho času – a současný vychovatel ho nemá. Otcové a matky dnešní doby jsou tak zaneprázdněni, že dítě věnují pouze zlomky svého času.

A třetí problém je v prostředí. Dítě žije v prostředí, které na ně nejrůznějšími způsoby působí nedobře, kolem něho se lze, užívá ošklivých výrazů, vládne rozkošnictví a násilí, a to vše na dítě působí od nejútlerejšího dětství.

Křesťanský vychovatel si je vědom těchto těžkostí, a proto se neodvážuje dítě vychovávat sám, ale hledá Boží pomoc. Bůh je nejlepší vychovatel, proto jen s Ním lze ve výchově počítat s úspěchy.

Setkal jsem se s rodiči, kteří se před začátkem manželského života modlili: „Páne, chceš-li nás obdarovat dětmi, tak jedině tak, aby byly Tvým vlastnictvím. Kdyby neměly patřit Tobě, pak nám je nedávej.“

Muž, který hledá životní družku, si ji může vymodlit; stejně i žena, která se chce vdát, se může za svého muže modlit. Podobně je tomu i s dětmi. Známým příkladem je Anna, která si vymodlila Samuele. Dítě patří Bohu a rodičům je svěřeno jen na určitý čas, aby je vychovali.

Atmosféra křesťanské výchovy v sobě zahrnuje:

modlitbu

Boží slovo

lásku

kázeň a bázeň Boží

křesťanský život

Rodiče se za své děti i s nimi modlí a od útlého dětství je seznamují s Božím slovem. Pokud v rodičovském domě panuje láska, dítě se tam dobře cítí. Doma musí vládnout pořádek, a proto se musí dbát i na kázeň. Příběh Eliho a jeho synů ukazuje, že povolnost rodičů dětem je velký hřích a nese s sebou smutné následky. Je dobré známo, že křesťanský život rodičů má na děti větší vliv než slova, a proto je důležité, aby rodiče šli příkladem.

Z ev. Lukáše 2,52 se dovidáme, že Pán Ježíš se rozvíjel ve čtyřech směrech:

– intelektuálním (moudrostí),

– tělesným (na těle),

– duchovním (milost u Boha),

– společenském (milost u lidí).

Pro vychovatele je to důležitá směrnice. Jejich úkolem je péče o rozvoj tělesný (zdraví, hygiena, strava, spánok atď.), rozumový (to je především poslání školy); musí dbát také o duchovní vývoj dítěte (modlitba a Boží slovo)

a od nejútlejšího věku je vychovávat, aby umělo žít mezi lidmi, dovedlo druhým posloužit a nemyslelo jen na sebe.

Dnešní matky si najdou čas, aby se věnovaly tělesnému zdraví dítěte, ale většinou nemají čas na duchovní výchovu, přestože duch je důležitější než tělo. Rodiče mohou za to, že se děti nerozvíjejí harmonicky, jak tomu bylo u Pána Ježíše.

Učíme se chybami; uvedu zde několik chyb, kterých se jako rodiče velmi často dopouštíme.

1. **Nedostatek rodičovské autority.** Jak je dobré, když dítě považuje matku za nejlepší ženu na světě a otce za nejmoudřejšího člověka. Ke ztrátě autority dochází nejčastěji tehdy, když zapíráme chyby, když se říká něco jiného než se dělá, jinými slovy - když se nežije křesťanský.

2. **Ztráta důvěry.** K tomu dochází, jestliže rodiče nedodrží slib daný dětem, prozradí jeho nebo i cizi tajemství a vůbec, když se dětem na jejich otázky neodpovídá pravdivě.

3. **Nedostatek času pro děti.** Je třeba, aby rodiče každodenně věnovali dětem čas. Kdo to nedovede, dočká se toho, že děti nebudou mít čas, až to budou rodiče potřebovat.

4. **Nejednotnost ve výchově** — jedno dítě se trestá, druhé má protekci, jednomu se něco dovolí, druhému se to zakáže — jako například Izák a Rebečka vůči Ezau a Jákobovi.

5. **Málo radosti doma** — dítě se stále kvůli něčemu napomíná, nemá žádnou zálibu nebo rodiče nežijí ve shodě.

6. V přítomnosti dětí se mluví o věcech, které by slyšet neměly; patří sem např. kritika učitelů, starých bratří, jimž má dítě projevovat úctu.

7. **Trestání dítěte v hněvu.** V takovém případě bývá trest nepřiměřený.

8. **Falešný stud.** Týká se to především otázek sexuálních. Rodiče by měli na otázky dětí odpovídat přiměřeně jejich věku. Jestliže to rodiče zanedbají, děti se to dovezdí jinde, od svých kamarádů, a to jinak, než je dobré.

9. **Málo dozoru nad dětmi.** Rodiče musí vědět, kde a s kým jejich dítě je a co čte. Mají též dbát na jejich zdraví. Je-li nutné, je třeba zabránit nevhodným kontaktům s kamarády.

10. **Nedostatečná výchova k práci.** Každé dítě by mělo mít své povinnosti, nějakou práci, kterou dělá systematicky a učí se odpovědnosti. Jsou případy, kdy matka čistí dětem boty, dělá za ně jejich práci a děti přitom zahálí nebo zlobí.

Na závěr chceme připomenout, že v rodičovském domě se mají děti naučit, jak se zachovat v různých situacích života. Dějiny církve znají vynikající výchovatele jako byla např. matka Wesselová; Slovo Boží požaduje, aby biskup (starší sboru) měl doma řád a děti v poddanosti (1Tm 3,4,12). Pavel klade otázku: „Jestliže kdo domu svého spravovat neumí, kterak o církev Páně pečovat bude?“ Budou-li naše domovy domem Božím, pak i naše sbory budou na dobré duchovní úrovni, aby mohly být k požehnání.

Z časopisu Laska i pokoj, upr. vý

Bůh, který by se stal člověkem jen zdánlivě, by nás mohl také jen zdánlivě vykoupit. (Siering)

Chtěla jsem být svatá, dokonalá a bez vady. A chtěla jsem to dokázat sama. A pak jsem pochopila: Nemáš být ničím, nemáš už nic moci, chtít a dělat — aby ti byl Pán Ježíš vším — tvým vykoupením i posvěcením.

(Eva von Tieles-Winckler 1866—1930)

DAR BOŽÍ

(Ř 5,15; Ef 5,2; 2K 9,15)

Pán Ježíš má mnoho jmen, která svědčí o Jeho slávě a velikosti. Apoštol Pavel nazývá našeho spasitele Pána Ježíše Božím darem (Ř 5,15). Ve 2K 9,15 a také v epištole Židům je nazván darem nebeským. Tato pojmenování zdůrazňují, co nám bylo darováno v jednorozém Božím Synu. Žel, že takové tajemství zůstává mnoha lidem skryto. Jak rádi bychom někomu z lidí přál: „Kdybys znala ten dar Boží...“ (J 4,10). Potřebujeme vnitřní osvícení, aby nás nebeský Dar naplnil, abychom měli plnost moci budoucího věku (Žd 6,4,5). Jen ten, kdo je schopen přijmout tento Dar do svého vlastnictví, může radostně zvolat: „Díky pak Bohu z nevýmluvného daru jeho.“

Je to opravdu Dar nevýslovný a mocný, když ubsáhne zem i nebe. V žádné lidské řeči není forma vyjádření, která by plně vystihla, co všechno v sobě skrývá. O tom, co znamená pro nás osobně, můžeme hovořit jen náznakově. Chybí nám vlastně slova, abychom dovedli o tomto vzácném pokladu svědčit tak, jak to odpovídá jeho skutečné ceně. Jestliže se o to pokusíme, budeme si jistí, že to poslední a nejhlebší zůstane nevysloveno. Máme-li upřímný osobní vztah k Pánu Ježíši a ve svém životě prožíváme div za divem, můžeme pak souhlasit s vyjádřením Blumhardta: „Teprve nyní poznávám, čím mi je můj Spasitel.“ Plati však stále, co již bylo řečeno: velmi se klame ten, kdo by chtěl tvrdit, že vyznáním tryskajícím z hloubi srdce je vyjádřeno vše o Božím daru v Pánu Ježíši. Dar je to nevypravitelný. Můžeme jen náznakově mluvit o tom, co jsme již nyní v Něm obdrželi. Jak se budeme teprve divit v onom budoucím věku Boží slávy, co nám ještě zůstalo utajeno z Daru všech darů. Jaká Boží tajemství nám tam budou odhalena! Čeho oko nevidá, ani ucho neslyší, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří jej milují. Při myšlenkách o nevýslovém Božím daru množství svědků vypráví a zpívá o tom, čím jejich srdce přetékají.

Jen několik příkladů: „Jak by mohla ústa vyjádřit, čím jsi pro své stádo, jak by nám mohlo něco dobrého chybět, nás pastýři, Pane Ježíši!“ (K. B. Garve). „Od příchodu Pána Ježíše máme ve všem hojnost. Máme u Něj nádherné, bohaté dědictví. Máme nevýslově zářivé štěstí. Máme vše v Tobě, Pane Ježíši Kriste!“ (H. v. Redern). „Kdo má Tebe, má všechno.“ (J. Reander).

Apoštol Pavel dává ve svých dopisech více průchod radosti svého srdce, než jiní apoštoli, když píše o Daru nad všechny dary. Několik míst: „... ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (Ř 6,23). „Kterýž ani vlastnímu Synu svému neodpustil, ale za nás za všechny vydal jej, i kterakž by tedy nám s ním všechn věci nedal?“ (Ř 8,32). „Kristus miloval nás, a vydal sebe samého za nás, dar a oběť Bohu a vůni rozkošnou“ (Ef 5,2).

Na obdrženém daru nemám jakýchkoliv zásluh. Když Bůh dává, obdarovává královsky, ba více než královsky; tolik, že nám k vyjádření chybějí slova.

Pak teprve poznáváme smysl vyjádření: Díky pak Bohu z nevýmluvného daru jeho.

p. zd.

Věřit neznamená vynucovat vlastní silou nemožné, ale důvěřovat Boží moci, která už pro nás udělala všechno. (Heidenreich)

Z krajiny tulipánov

Motto: „Pán Ježiš je tvojím Spasiteľom. On rieši všetky tvoje problémy, ťažkosti, nedostatky, odpovedá na tvoje otázky. Ver v Noho bez váhania!“

Vedela som to už mnohé roky a predsa som musela cestovať až do Holandska, aby som tieto pravdy prežila. Počopila som, že je veľký rozdiel veriť z celého srdca a veriť tak, že časť problémov riešim vlastnými silami. Ale pri tom som hovorovala: „Pane, nech sa stane Tvoja vôle.“ Ani som si neuvedomovala, o koľke požehnanie som sa okrádala. Som vďačná Pánovi, že mi to poukázal.

Dva a pol roka som sa pokúšala dostať sa do Holandska, no všetka moja snaha bola márna. Až keď som zverila všetko do Božích rúk, s vedomím, že sama nedokážem nič, mohla sa konečne moja cesta uskutočniť.

Pred odchodom som bola pravda plná obáv: Idem do neznáma, nikoho tam nepoznám, neovládam reč. Bola som si však istá tým, že mi túto cestu pripravil Pán a On sa aj o mňa postará. Keď som sa v auguste 1988 vydavala na cestu, neustále mi v srdci znel verš z proroka Izaiáša, 43. kapitoly: „Neboj sa, lebo ja som s tebou...“ A tak sa moje obavy premenili na radosť.

Bratia a sestry v Holandsku ma privítali veľmi milo a s veľkou láskou. Dva a pol roka vedeli, že mám príšť, modlili sa za mňa a teraz ma privítali. Bol to výsledok očakávania na Božie vedenie.

V z bore, do ktorého som prišla, je asi 120 veriacich. Hneď od prvých chvíľ som mala dojem, že je to jedna veľká rodina, kde jeden o druhom vie dosť mnoho. Často sa navzájom navštievujú, prostre žijú spolu. V z bore je veľa mladých. Títo majú svoje zdromaždenia každý piatok a trvajú od 19.30 až takmer do 23.00 hod. Zromaždenia sa začínajú občerstvením (čaj, káva, zákusky), potom je spev, modlitba a preberanie nejakého odseku z Písma. Takmer všetci sú veľmi aktívni a hovoria o každodenných skúsenostach s Pánom,

Zbor má svoj spevokol, v nedeľu majú deti besedu, bývajú modlitebné, bratské i sesterské zhromaždenia.

Prvé týždne som mala pochopiteľne jazykové problémy. V zhromaždení som nič nerozumela, ale po šestich týždňoch som sa už po holandsky dosť dobre dorozumela a mala som aj zo zhromaždení úžitok. Prekvapovalo ma, že tito ľudia aj napriek relatívnej hojnosti žijú skromne. Hoci nie je problém dostať sa ľahko k farebnému televízoru, u väčšiny je vysedávanie pri televízoroch vylúčené. Matky nie sú zamestnané, pracujú v domácnosti a prevažne sa venujú deťom. Dennodenne som bola pozývaná do rodin, pripravovali mi zaujímavé programy a snažili sa, aby som sa čo najlepšie zoznámila s ich krajinou.

Nádherné boli hodiny strávené osamote s Pánom pri mori. Nikto iný, len ja a Pán! Uvedomovala som si, že aké je široké a hlboké more, taká je aj Božia láska k nám.

Nemôžem nespomenúť skúsenosť zo záverečných dní mojeho pobytu v Holandsku. Pri hre so psom som stratila klíč od domu. Márne som ho v tráve hľadala, vyzeralo to beznádejne. Vrátila som sa domov bez neho, čo ma veľmi mrzelo. Domáca sestra ma utešovala, že sa nič hrozné nestalo, keď sa kľúč nenašiel. Ale mne to nedalo pokoja. Pomodlila som sa aj za túto vec a znova som sa vybraťa hľadať stratený kľúč. Sotva som prešla štyri-päť metrov, oči mi narazili naň. Bežala som domov a v slzách som zahanbená Pánovi ďakovala, že mi aj v tejto veci pomohol a zahanbil ma. Uvažovala som: — Akú mám vlastne vieriť? Dešať týždňov som v Den Helder prežívala Božiu milosť, učila som sa spoliehať sa vo všetkom na Pána a zrazu môže byť pre mňa niečo beznádejné, aj keď nejde o veľké veci? Verď Ten,

ktorý utíšil búrku na mori, je ten istý som sa vrátila také istá, ako predtým. aj dnes. A tak nemôžem hovoriť: — Nie je to ľahké, vedť tam som bola stá Verím, Pane a zároveň sa spoliehať na le obklopená veriacimi ľuďmi a teraz seba, na známost, na protekciu. Pán žijem vásčinou medzi neveriacimi. Nechce, aby som sa vo všetkom spoliehať na ľuďov, ale kto bude proti nám, keď je Pán s nami?

Som opäť doma. Mnohí sa ma pýtajú, Som vďačná Pánovi za školu, ktorou či som si už zvykla na „starý“ život, ma previedol, za krásne stretnutia s Nie, nechcela by som pokračovať v mnohými milými bratmi a sestrami v „starom“ živote. Pán ma neposlal na Holandsku. Rada som sa podelila s vadväa a pol mesiaca do Holandska, aby mi o svoje nevšedné zážitky. Lea

UKŘIŽOVANÝ NEBO ZABITÝ

Když si pozorně přečteme předpověď Pána Ježiše o Jeho poslední cestě do Jeruzaléma, zjistíme, že pro utrpení na kříži používali evangelisté dva výrazy: zabítý a ukřižovaný. Např.: Mt 16,21: „... musí ... zabit být a třetího dne z mrtvých vstát.“; L 24,7: „... musí ... ukřižován být a třetí den z mrtvých vstát.“ Byl Pán Ježiš opravdu zabit? Vždy si čteme, že na kříži zemřel sám: „A zvolav Ježiš hlasem velikým, řekl: Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého. A to pověděv, umřel“ (L 23,46). Tak podobně popisují i ostatní evangelisté konec života Pána Ježiše na kříži. Proč tedy je na některých místech napsáno, že musí být zabít? Pán Ježiš přišel k Izraeli nejen jako Mesiáš, ale také jako král. Ale Židé Pána Ježiše nepřijali ani jako Krále, ani jako Mesiáše, Zabili Ho ve svých srdcích! Usilovali také o to, aby Jej zjevně zabilii (J 5,16; 7,1), ale to jim Pán Ježiš nedovolil. Aby Jej však zabilili ve svých srdcích, to ovlivnil nechťel. A tak se stalo — Pán Ježiš musel být zabit a musel být ukřižován — pro tebe a pro mne.

Milý čtenáři, možná si ani neuvedomujete, co Pán Ježiš pro tebe vykonal a podstoupil. To, že byl ukřižován a zabit v srdci Izraele, je neovlivnitelný fakt. A přesto tě nenutí, abys k Němu přišel. Uvaž sám, zda také zabiješ Pána Ježiše ve svém srdci, anebo přijmeš Jeho nabízenou milost — odpusťení hříchů a věčný život?

Hospodine, Bože můj, velmi jsi veliký

Radostný údiv i uctivá bázeň naplnuje srdce toho, kdo se okolo sebe divá s otevřenýma očima. Vysoké hory, rozbouřené moře i vonící polní kvítí — to vše vydává svědectví o majestáti Stvořitele, o Jeho moudrosti a promyšlenosti stvořeného díla. Kdo chce, ten spatřuje krásu, soulad i zákonitost se stopami Tvůrce v přírodě kolem sebe.

Zaujal mě úryvek ve stolním kalendáři, v němž autor nabádá k pozornému sledování toho, co se děje na zahrádkách: „... za to si můžeme lépe prohlížet krásu květů a třeba se podívat, jak umí hmyz dokonale oplývovat květy. Vybereme si třeba dříšfál, ten má tak moudré zařízení v květech, že po doteku hmyzu na nitky tyčinek dojde k náhlému sklonu všech tyčinek, které doslova uhodí oplývající hmyz prašníky, až se lekneme, co všechno ty rostlinky umí...“ Snad se nám to zdá jen jako pouhý humorný popis toho, co se děje každé jaro při oplývání květů. Všední skutečnost nad níž se většina lidí nepozastaví a nejeví o ni zájem. A přesto pro vnitřního člověka je to veliké svědectví o moudrosti Stvořitele. Kolik takových zdánlivě běžných všedních malicherností lze spatřit na každém kroku! Jen mít pro ně otevřené oči.

Tuto Boží velikost ve stvořeném díle poznal už před dávnými věky žalmista a vyjádřil ji slovy: „Jak mnozí a velici jsou skutkové tvoji, Hospodine! Všecky jsou moudře učinili, plná jest země bohatství tvého“ (Ž 104,24).

ZÁŘENÍ DUCHA ŽIVOTA

Historie: „Ježíš Ne – Caesar je smyslem lidských dějin?“

Pokušení na hoře

Po svědectví hlasu z nebe: „Tentot jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobré zalíbilo“ (Mt 3,17), je „Ježíš veden na poušť, aby byl pokoušen od dábla“ (Mt 4,1)...

Frávě v pouštních podmínkách našeho pozemského života ukazuje Pán Ježíš Kristus cestu k srdci svého nebeského Otce. A to je víc než vysněný ráj, který stále postrádáme a chceme na této zemi vytvářet. Zde – v tomto prostředí – vyhladověl teprve po čtyřicetidenním postu (Mt 4,2). Tak jsme uvedeni na myšlenku, že po celou tu dobu nemá vůbec potřebu fyzického nasycení – nepotřebuje chléb pro své tělo. Proč? Zřejmě pro hluboké zaujetí přítomnosti svého Otce. Jeho srdcem, svatou vůlí, Jeho slovem a svým spasitelným úkolem.

Na poušti získává, zjevuje a odkazuje nám svou jedinečnou lidskou zkušenosť: co vlastně znamená a vůbec může prakticky znamenat BOŽÍ SLOVO v životě člověka!

V prvním pokušení na hoře tedy zcela logicky vítězí v moci „chleba Božího slova“ nad naší palčivou základní potřebou hmotného chleba – a tím i našich materiálních potřeb (majetku, hojnosti a bohatství) vůbec.

Nikdy nezmrkčuje, nezpracovává a neproměňuje kameny v chléb, aby přetvářel pouštní pustinu v hojnost ztraceného časného ráje podle svůdcovy rady na základě stále aktuální lidské objednávky. Nás Pán vyzdvihuje zcela jednoznačně vítězství Božího Ducha nad hmotou, kterou je člověk zotročen a ustavičně zotročován a jedinečným způsobem vyvolává naši lidskou potřebu chleba jiného vyššího rádu nadzemské kvality (Mt 6,25-34)! Porozumí tomu Ježíšovi „hladoví učedníci“? Zemrou s Ním své chtivosti materiální hojnosti a blahobytu?

V druhém pokušení na hoře lidské potřeby sebeuplatnění, popularity a stejně zotročující moci slávy lákavých výhledů „z chrámových střech“ kultů osobnosti ve smyslu dobové společenské objednávky je Mu toto vše ve světle Božího slova, naprostě cizi! Proti takovému „spouštění se dolů“ cíti přirozený odpor, a proto „nebude pokoušet Pána Boha svého“! Vedle „materiální chudoby“ volí nyní „pozemskou hanbu a ponížení“ pro dosažení nadosobního věčného cíle, zjeveného nebeským Otcem (Mt 26,42; 27,21.25-28)!

Porozumí tomu Ježíšovi „ctižádostiví učedníci“? Zemrou s Ním své touze po vlastní slávě?

V třetím pokušení na hoře nezkrotné lidské touhy po moci a vladě se setkává pokušitel u Pána Ježíše s očividným pohrdáním! On přece nemůže zradit touhu vlastního srdce, plného Božího slova – vůle Otcovy, plného nejčistší potřeby po poctě tomu jedinému, jemuž patří odvěků navěky všechno bohatství, sláva a moc! Vždyt JEDINÉ BÜH může, chce a také skutečně dovezeno užívat všech materiálních, psychických i duchovních hodnot k blahu svého milovaného, sice dosud porušeného, nevědomého, ale k dokonalosti se nesoucího stvoření! Jen On je láska, a tedy i jistota, pokoj a radost! Proto tedy vše, co se příčí jasnému Božímu slovu, nemá prostě u jeho Syna místo! Vždyť odvěký úkol Božího Syna je zjevit PRAVÉHO BOHA a toho, kterého On poslal (J 17,1-5)! A proto musí satan odstoupit ... Pochop to Ježíšovi vládychitiví učedníci? Zemrou s Ním své touze po sebeuspokojující svrchovanosti?

DUCH JEŽÍŠE KRISTA je zcela jednoznačně charakteristický ve vztahu k našim pozemským hodnotám:

- 1) svou dobrovolnou chudobou,
- 2) dobrovolným zřeknutím se jakéhokoliv ocenění, uznání a slávy,
- 3) odmitnutím veškeré světské vlády a moci.

Je však vůbec možné tuto konцепci zapření sebe, nesení svého kříže a Ježíšova následovnictví na zemi v našich životních podmínkách prakticky uskutečnit (Mt 16,24)? Je možné se tedy trvale zaměřovat na sice krásné a vznešené, ale přece jen „utopické“ sny a něst jejich trapné životní dopady bez praktického programu a časného pozemského zisku? (Mt 16,25-27). Nelze se divit lidské nevěře a onomu „NE“ Ježíši a „ANO“ Caesarovi v pohnuté historii lidských bojů o život a přežívání lží, vražd, podvodů a násilností na rozdíl od jen stále „ztrátové“ trpitelské úlohy bezbranné lásky? Pro takový vyšší nadzemský život dozrávají ojediněle jen „bláhoví jednotlivci“ a „nepatrné skupinky extrémních lidí“, jichž „není svět hoden“ právě tak, jako jejich Mistr (Žd 11,38; Sk 5,38-42)!

Presto však zůstává nesporným faktem, že právě tragédie oběti lásky k pravdě a milující pravdy piše nejpříjemnější a nejslavnější kapitoly věčně inspirující nadzemské krásy lidských dějin – „záření Ducha života skrze smrt a zmrvýchvstání!“

Vzpomeňme přitom jedinečného Petra výroku na otázku Spasitele, když Jej tak mnozí z učedníků opouštěli pro „tvrdost Jeho slova“ (anebo pro tvrdost vlastního srdce?) a vlastně pro nepříjemnost Jeho Ducha: „Pane, ke KOMU půjdeme? Slova věčného života máš – a my jsme uvěřili a POZNALI, že jsi ty KRISTUS – Syn Boha živého!“ (J 6,66-69). Spasitelova otázka: „Zdali i TY (VY) chcete odejít?“ byla, je a bude stále aktuální ve svědomí každého z nás – dědiců našich slavných dějin a jejich PRAVDIVÉHO SMYSLU: „Ježíš, NE Caesar!“

kk

TRAGÉDIA

NEVYUŽITEJ
PRILEŽITOSTI

(Matúša 8,18–22)

Bol človek, ktorý chcel nasledovať Pána Ježíša, ale žiadal Ho, aby mu najprv dovolil odísť a pochovať svojho otca. Pán Ježíš mu na to povedal: „Pod za mnou a nechaj, nech mŕtvi pochovávajú svojich mŕtvyh.“

Na prvý pohľad sa niekomu môže zdieť táto odpoveď ako tvrdá. Vedľa Židia považovali pochovanie rodičov za svätý záväzok. Keď zomrel Jákob, Jozef prosil faraona o zvolenie pochovať otca takto: „... môj otec ma zaviazal prisahou povediac: Hľa, ja už zomriem. Do môjho hrobu, ktorý som si vykupal v Kananejskej zemi, tam ma pochovaj! Nech teda teraz, prosím, odídem ta hore a pochovám svojho otca a zase sa navrátim“ (1M 58,5). Preto si odpoved Pánovu musíme bližšie objasniť.

Niektočitelia Písma si myslia, že pri preklade z aramejského jazyka (kto-
rým hovoril Pán Ježiš) do gréckeho vznikla chyba. Tvrdia, že Pán Ježiš prikázał
tomuto človekovi prenechať pochovanie otca ľudom, ktorí sa tým zaoberejú. U
Ez 39,15 čítame o zvláštnom ustanovení: „A tak pôjdú tí, ktorých úlohou bude
pochodiť zem a keď uvidí niektorý z nich ľudskú kosť, postaví vedľa nej zna-
menie, dokiaľ ju nepohrabú pohrabáči dopravia ju do údolia Hamon-góga“. Z toho
vyplýva, že za Ezechiela existovala akási pohrebná služba — „pohrabáči“. Táto
služba mohla byť aj v časoch života Pánovho na pôde Palestíny a tak vraj spo-
minaný muž mal prenechať pohreb svojho otca tejto pohrebnej službe. Takýto
výklad však nie je presvedčivý.

Iní premýšľajú tak, že Pán Ježiš sa tvrdzo zachoval preto, lebo poznal ľudí,
ktorí tohto muža obklopovali, ako mŕtvych vo vinách a hriechoch. Preto vraj
„mŕtvi“ (duchovne) nech pochovávajú mŕtvych (telesne). Pre muža, ktorý chce
byť učenkom Ježišovým, to potom znamená, aby sa čím skôr oddelil od otca i tých-
to „mŕtvych“, ešte skôr ako bude pohreb. Nič, ani najsvätejší záväzok nie je po-
vinný dodržovať kvôli obráteniu sa na kresťanskú dráhu života.

Okrem týchto dvoch pohľadov jestuje aj tretí. Treba si položiť otázku, v
akom zmysle Židia používali výraz „musím pochovať otca“. Používa sa toto prí-
slovie na Východe aj dnes? Sýrsky misionár M. Waldmeier sa zblížil s mladým
inteligentným Turkom. Odporučal mu, aby po ukončení základných štúdií odšiel
do Európy, kde by si mohol prehliubiť vedomosti a rozšíril by sa tak jeho myšlien-
kový horizont. Turek odpovedal: „Najprv musím pochovať otca“. Misionár bol
prekvapený. Turek mu však vysvetlil, že otec žije a že musí splniť záväzky voči
rodičom i príbuzným ešte pred ukončením ponúkanej cesty do Európy. Dom
otca môže opustiť až po jeho smrti, čo môže trvať aj niekoľko rokov.

Pravdepodobne toto mal na mysli aj muž, ktorého Pán Ježiš volal k nasledo-
vaniu. V jeho slovách o pochovaní otca mohlo zavzniesať: „Niektedy pôjdem za
tebou, ale teraz ešte nie. Bude to až vtedy, keď zomrie môj otec a budem tak
voľní.“ Odložil príležitosť ist za Ježišom o niekoľko rokov. Pán však dokonale
poznal ľudské srdcia. Vedel dobre, že ak tento človek nepôjde ihneď za Ním ako
jeho učenik, tak nepôjde nikdy.

Často sa stáva, že pocítíme túžbu dosiahnuť vyšší ciel. Ale nič pre to neuro-
bime. Aké smutné následky môže mať často nevyužitá príležitosť. Chceme urobiť
niečo dobré, zbaviť sa slabostí, povedať niekomu slová povzbudenia, napomenutia.
Ale vlastnú okamihu pominie a tento zámer nikdy nezrealizujeme. Neprekonáme
zlo, nepovieme potrebné slovo. I najlepší človek môže prežiť chvíle letargie, slab-
ostí. Existuje zvyk odkladania povinností. Přičinou môže byť obava, ľahostaj-
nosť, alebo nezáujem. Vhodná príležitosť pominie a potom sa už nič nedá uro-
bit.

Pán Ježiš povedal tomu človekovi, čo nemal silu ist za Ním: Teraz cítis, že
más opustiť spoločnosť mŕtvych ľudí. Hovoríš, že by si chcel z nej výjsť až po
rokoch, keď tvoj otec zomrie. Ja ti radim, odšiel teraz, lebo sa ti táto príležitosť
už nenaskytne!

Ak cítite, milí čitatelia, že máte ist za Pánom Ježišom teraz, neodkladajte
to na neskoršiu dobu. Nič nie je tak vázne, ako urobiť tento rozhodujúci krok.

pripr. — jos

PŘECETLI JSME ZA VÁS

Jedné milé staré dámny přijemného zevnějšku se její mladí přátele ptali s
nádechem závisti, čím to je, že je stále tak přitažlivá a že tak dobře vypadá. Její
odpověď se dá vyjádřit velmi stručně:

- na rty používám pravdu,
- na hlas přivítavost,
- oči podmalovávám milosrdenstvím,
- na ruce používám masáž dobrými skutky,
- srdece osetruji láskou,

— a pro všechny, kteří mne nemohou vystát, mám připravenu modlitbu.

Zkus tento make-up použít ve svém životě a uvidíš, jak se sám změníš. (Po-
dle H. D. Kemmesiese.)

K tomuto návodu snad není třeba komentáře — lze jej jen plně doporučit.
pripr. tp

Na návštěve

Máme v domove dôchodcov milú sestru, ktorá už má vyše 70 rokov. Nebola
už dávnejšie v zhromaždení a tak som sa vybral navštívit ju. bola veľmi šťastná,
keď ma uvidela vo vstupnej hale budovy. V rozhovore mi okrem iného povedala:
„Mám sa z Božej milosti veľmi dobre, nikdy som sa tak nemala. O všetko je tu
postarané. Radujem sa z toho, keď môžem ľuďom robiť dobre, pomôcť im, poslu-
žiť, ale hlavne z toho, že im môžem vydávať svedectvo o Pánovi Ježišovi. O tom,
ako ma má rád, že mi dal večný život, istotu záchrany skrze vieru v Neho. Nie-
ktorí moje svedectvo prijímajú, iní nie. Nedávno som čistila v kuchyni cesnak
a znova som spolužívajúcim vydávať svedectvo o Pánovi Ježišovi. Aj som im za-
spievala duchovný pieseň: „Nezabudni, nezabudni, že ta Ježiš kúpil drahoo...“
Svedectvo mi pôsobí nevýslovnou radosť, ktorou mnohí nemôžu pochopiť. Všetci
o mine vedia, že som veriaca, že poznám Slovo Božie, ktoré je mojou obživotou a
prameňom sile k svedectvu. Často sa až dívam, čo mi Pán položí na srdce a do
úst, aby som hovorila ľuďom vždy nové a nové veci ohľadne spásy a života vie-
ry. Viem, je to Duch Boží, ktorý vo mne pôsobí, dáva silu i odvahu k službe. Hoci
mám naľomené zdravie, neustávam. Som v Božích rukách a Pán sa o mňa postará...“

Ked sa sestra Ševčíková v mladosti obrátila k Pánovi Ježišovi, vlastný muž
ju vyhnal z domu. Bývala v malej izbičke u jednej rodiny, ktorej celé roky po-
sluhovala. Ked už nevládala, odišla do domu dôchodcov. Muž ju nechce vidieť,
zamyká pred ňou. Venuje sa synovi a jeho rodine ako sa len dá. Všetkých by
rada získala pre Krista.

Po obrátení nevedela ani čítať, ani písat. Božie Slovo ju však natoľko zauja-
lo, že sa postupne naučila skladat písmaná a tak pomaly sama čítať z Biblie.
Hoci spočiatku slová iba slabikovala, mala z toho veľký úžitok. Čím viac čítať,
tým viac ju Božie Slovo príťahovalo, až sa naučila plynule čítať a neskôr i písat
paličkovým písmom. Teraz má pomerne veľkú znalosť Písma, lebo pri čítaní dlh-
šie uvažovala o každom slove.

Vo svojich modlitbách pamätá na svojich najbližších, na veriacich vo svojom
zbore, spolužívajúcich. Túži, aby ešte mnohí mohli byť spasení a prišli k pozná-
niu pravdy (1Tm 2,4).

Pán si používa milú sestru k svedectvu tam, kde to iným nie je možné. Je
nám veľkým vzorom v práci, v usilovnosti a najmä vo vydávaní svedectva a v tr-
pežlivosti. Sme za ňu Pánovi vďační. jc

TROJÍ ZAVOLÁNÍ

Byl jsem vychován v katolické rodině a zdálo se mi, že když jsem jako dítě pokřtěný, jsem už zachráněný, neboť tak učí církev. Katechismus jsem měl přečtený, věděl jsem o orodovnici Marii, o děstáku Ježíšovi z jeslí a také o Bohu, neboť jsem se někdy modlil „Otče náš“. Tím byla má víra vyčerpána.

Až v devětatřiceti letech jsem poznal, jak je to málo! Tehdy On, svrchovaný Pán nebe i země, zjevil totu nádherné tajemství vykoupení zdarma, z milosti a lásky i mně hříšníkovi. To je úžasné! V krvi Pána Ježíše Krista jsem vírou přijal očištění a opravedlení před tváří Otcovou! Ale jaká to byla dlouhá cesta, než jsem Jej uznal za Spasitele a Pána svého života.

První zavolání: Když mi bylo jedenadvacet let, žil jsem už na Ostravsku, dostal jsem se v dole do takové situace, že když jsem jsi ji plně uvědomil, hrůzou mi vstaly vlasy, zvedly i přilbu a mne celého v té chvíli zabil studený pot jako sprcha. Viděl jsem, že v lidských silách pro mne není záchrana. Ale vždy jsem ještě ani nežil a už více nebudu? Hrůza! Slzy beznaděje, třesavka celého těla, šílené myšlenky — i světlo začíná nějak slabnout! To je konec, ale jak dlouho se tady budu trápit? Najdou mne? Vždyť nevěděl, že jsem zde! Strašná situace! Konec! Ale přece musí být nějaká naděje! — Dělej něco! — Ale co?

A přece je naděje. Svatý Bůh je naděje!

„Abrahame, zadrž! Tam v kloví za tebou je beránek!“ Ano, Bůh je vždy naše naděje! Klekám na kolena, potok slz a modliteb, litost nad hříchy a mnoha slabů. A ten svatý, svrchovaný a zázařný Bůh a Pán všeho stvoření dává myšlenku i silu a tak ukazuje cestu záchrany i z této neřešitelné situace! Po několika hodinách zápasu s balvanem jsem na svobodě!

Několik dnů volna zahojilo rány a napravilo i psychický stav. Všechno bylo dobré, jen slyši věrnosti zůstaly nenaplněné, slova prázdná! Zázrak? — A co když to byla náhoda? Co bylo, bylo, hlavně že žili!

Druhé zavolání: Životní zklamání v manželství. Znovu na kolena, znova slzy, slyši a prosby: „Bože, věřím Ti, že jsi mne už jednou zachránil a ted mi, prosím Te, dej věřit manželku, možná, že s ní budu mít i já k Tobě blíže! Zázrak! Do roka jí mám — evangelíčku! Opravdu zázrak? — Co když to byla jen náhoda? Vždyť jsem si ji vyhledal sám!

Třetí zavolání: Auto havárie na silnici polité naftou. Lada ve smyku přeskočila příkop a postavila se na střechu. „Zázrak!“ volají lidé vystupující z protidoucího autobusu. Kromě malých oděrek jsme všichni v pořádku, já, manželka, dcerka i švagrová, která byla v osmém měsíci těhotenství. (Později porod i dítě v pořádku.) Cestující z autobusu kroutí hlavami, nechtejší věřit svým očím! — Pomohli nám postavit ladu znova na kola. Já jsem však pochopil! Je to varování pro mne. Ano, Pane, ale nevím, jak. Pán však vi a staví mi do cesty své lidi, kteří mi ukážou, jak dál.

Brzy na to jsem byl pozván na jedno evangelizační odpoledne, kde bylo mluveno o druhém příchodu Pána. Na konci se mnozí modlili a já jsem si v duchu připravil tato slova: „Děkuji Ti, Pane, že i já jsem připraven na Tvůj příchod.“ — Měl jsem totiž zato, že chodím do kostela, poslouchám, nic zlého není, atd. Když však mezi modlitbami nastala volná chvíle, já říkám: „Pane Ježíši, přijď, až i já budu připraven!“ — To je ale strašné! Hrůza! — To znamená, že nejsem připraven! Kolena se pode mnou zatřásala.

Pochopil jsem, že Duch svatý zasáhl, abych nelhal sobě i Pánu! Abych se vzpamatoval a pochopil, že bez vyznání hříchu není odpustění, bez pokory a pokání není vykoupení, bez přijetí vírou oběti Pána Ježíše Krista není spasení.

Tak vkládám svůj život do Jeho rukou, Jemu vyznávám svůj hřich, své neuznání a zavrhnutí Syna i Otce. však přináší ovoce pokoje a spravedlost těm, kdo jí prosili.“

Díky Ti, Pane, za toto trestání i káraní i za Tvé slovo pravdy, neboť jsi mě sám ujistil, že jsi mne přijal a teď vím, že Ti cele patřím! Neočekávaně přicházím domů, manželka je celá překvapená a říká: „Tak ty jsi ta nová ovečka, o které mi Pán dal vědět a já stále přemýšlela, co to mělo znamenat, co to mě být nebo kdo to mě být.“

Po nějaké době jsem se setkal s novými vykoupenými lidmi, od kterých jsem se dověděl o křtu v dospělosti a o jeho významu. Po několika setkáních i návštěvě shromáždění jsem se i já rozholil dát se pokřtit na stvrzení nového života v Pánu Ježíši v Jeho smrti i vzkříšení, večeřejně před vykoupeným lidem. A nyní patřím do tohoto sborového obecenství. jnk

ZLODEJ POD POSTEĽOU

Po dôkladnej príprave vnikol raz mladý zlodej do vyhliadnutého rodinného domu, aby ukradol cennú vec. Cez obloč sa dostal rovno do obývacej izby. Keď počul vratu Judi, rýchlo sa schoval pod posteľ. Na jeho nepríjemné prekvapenie sa celá rodina schádzala práve do obývačky. Bol už večer. Zlodej mal strach, nevedel, čo má robiť, no nič iné mu neostávalo, iba čakať, čo sa bude dílat. Otec sa posadil práve na posteľ, pod ktorou bol schovaný zlodej, vzal knihu a začal z nej čítať svojej rodine. Čítał z Biblie, 3. kapitolu Jánovho evanjelia. Boli to slová, aké nás zlodej ešte nikdy nepočul. Potom sa celá rodina sklonila na kolena a modlili sa. Otec hovoril k Bohu ako ku priateľovi. Zlodej bol ohromený, že je vôbec možné takto sa s Bohom zhovárať, mať k Nemu takú úctu a dôveru.

Azda to vôbec nie je tvoj príbeh. Ale Pána Ježíša potrebuje každý z nás, pretože každý je hriešny. Prijmi Ho a buď šťastný, ako obrátený zlodej. fm

Máme dve ruky, dve nohy, dve oči, dve uši, ale iba jeden jazyk. Všetko sa používaním postupne opotrebuva, iba jazyk sa ostri vždy viac a viac.

PO NÁVŠTEVE Z TALIANSKA

V rámci stykov so zahraničím sme v našich zboroch mohli uvítať milí a istým spôsobom výnimočnú návštěvu — brata Pietra Bolognesiho z Padovy. Na pôde našich zborov to bol prvý brat z Talianska, a z jeho strany to bola prvá návštěva zhromaždení v socialistické krajine. Našich čitateľov iste bude zaujímať niekoľko poznámok o začiatkoch práce v zboroch talianskych bratov a niektorých aspektoch ich súčasného života.

Bratské zbyty v Taliansku sa zrodili v minulom storočí v dobe mocného náboženského prebudenia — ako hnutie nezávislé od cudzích krajín. Medzi najvýznamnejšie osobnosti počiatkov tejto práce patria gróf Piero Guicciardini (1806-1886) a Teodorico Pietrocola-Rossetti (1825-1883). P. Guicciardini sa narodil vo Florencii v starobylej šlachtickej rodine. Nadobudol dobré všeobecné vzdelanie a od počiatku bol pritiahnutý duchovným prebudením, ktoré sa šírilo po Toskánsku, kde za Leopolda II. bola určitá náboženská tolerancia. Podielal sa na projektoch súvisiacich s výchovou a vzdelávaním detí a bol prým, kto vo Florencii založil materinskú školu. Kontakty so Švajčiarskou protestantskou cirkvou vo Florencii a štúdium Biblie ho priviedli k živej víere v Pána Ježiša r. 1836. Aktívne zapojený do náboženskej reformy v rokoch 1848-49, ktorá však bola potlačená, dostáva sa do väzenia a nakoniec do vyhnanstva. Spolu s mnohými inými nachádza dočasný útulok v Anglicku. Tam ho vrelo prijali medzi Bratmi. Zapája sa do práce na revidovaní talianskej Biblie (pôvodne preloženej Diodatim). Výsledkom bola Biblia, ktorá vyšla r. 1853 a na dlhé časy sa stala najlepším talianskym prekladom.

O rok nato sa vrátil do Talianska, do Nice — vtedy to bola časť Sardínskeho kráľovstva —, aby svojim krajanom zvestoval evanjelium. Neskôr ho v tom nasledoval i jeho veľký priateľ a spolupracovník T. P. Rossetti. Vznikali zbyty, ktoré prijali pomenovanie Slobođene talianske cirkvi, čím sa mal vyzadriť ich antidenominačný charakter a taliansky pôvod. Táto práca sa rozrážala súčasne s národným oslobodzovaním a tak do r. 1870 bolo v Taliansku viac než 30 takých zborov. Guicciardini strávil posledné roky života vo Florencii. Zhromaždil bohatú zbierku duchovnej literatúry (od Savonarolu po italských reformátorov 16. storočia), ktorú poručil Národnej knižnici vo Florencii.

T. P. Rossetti bol talianskym básnikom a vlastencom. Narodil sa v mestečku Vasto v strednom Taliansku. Vyštudoval právo na neapolskej univerzite. Kedže sa zúčastnil na hnutí rokov 1848-49, musel utiecť do exilu, najprv do Francúzska, neskôr do Anglicka. Tam sa živil vyučovaním taliančiny. Jeden z jeho žiakov ho pozval do zhromaždenia Bratov, čo viedlo k jeho obráteniu. Postupne sa Kristus stával jediným zmyslom jeho života. Plne sa odovzdal zvestovaniu evanjelia, pokaľoval ho za jediný spôsob, ako pomôcť svojej ľažko skúšanej otčine. Preto roku 1857 opustil Londýn a usadil sa v Alessandrii (Piedmont), kde uprostred rozličných ľažostí a prenasledovania započal úspešné dielo evanjelizácie. Bolo v tom zahrnuté aj vyučovanie a príprava mladých veriacich, pri ktorých boli známy skutočného povolania pre prácu Pánovi v novootvorených zboroch. Aj Rossetti prežil svoje posledné roky vo Florencii. Zomrel v nedeľnom zhromaždení po tom, čo poslúžil Slovom tak, že — podľa vyzadenia poslucháčov — „uviedol zhromaždenie do neba“. Štedrý, vreľý, impulzívny, ale aj hlboko duchovný a veľmi inteligentný, bol tiež veľkým milovníkom detí. Napísal mnohé cenné komentáre a piesne, ktoré sa i dnes ešte spievajú a patria medzi najlepšie v talianskom jazyku čo do obsahu i básnickej formy.

Dnes je v Taliansku okolo dvadsať bratských zborov a zhruba 14 tisíc veriacich. S výnimkou niekoľkých oblastí sú rozšírené po celej krajine. Bratské zbyty nie sú jedinými zborními evanjelického smeru. Na jednej strane sú tam ešte zbyty valdenské, metodistické, baptistické a luteránske — tie predstavujú kŕidlo s usporiadanou štruktúrou, na druhej strane sú rôzne skupiny letničného hnutia, tvoriace kŕidlo viac-menej entuziastické (rozčivé) a počtom hrajúce.

Bratské zbyty v súčasnosti prechádzajú, ako hovorí br. Bolognesi, obdobím hľadania totožnosti. Nie je totiž v tamojšej situácii jednoduché vyznačiť jasne identitu, totožnosť, medzi cirkvami historickými a letničnými. Z inej stránky sa pocítuje problém vodecovstva, je nedostatok vedúcich bratov a preto sa využíva úsilie v oblasti prípravy a školenia pracovníkov pre dielo Pánova. Za tým cieľom bol prednedávnom v Padove zriadený Ústav pre evanjelickú prípravu a dokumentáciu s vlastnou knižnicou a poradcami. Jeho riaditeľom je br. Bolognesi, rovnako i hlavným redaktorom zborníka, ktorý ústav dva razy do roka vydáva. Inou cinnosťou sú pravidelné konferencie.

Veľký dôraz sa kládzie na evanjelizáciu, lebo pri všetkých možnostiach (zvestovanie na ulici, po domoch, v rozhlasu a televizii) táto služba nie je vždy v dialogu s potrebami súčasnej kultúry.

Poslednou oblasťou, ktorá si vyžaduje zvýšenú pozornosť, je oblasť vzťahov medzi rôznymi cirkvami, ale i medzi štátom a bratskými zborními. V ostatnom čase má štátna správa záujem na tom, aby sa stabilizovali kontakty so zborními, v snahe o to, aby sa mohli zohľadniť ich potreby a rešpektovať ich totožnosť.

Brat Bolognesi študoval teologiu na Faculté libre de théologie vo Vaux-sur-Seine pri Paříži. Pred trinástim rokom prijal návrh, aby spolu s manželkou opustili Belgicko, kde vtedy bývali, aby mohli pracovať na založení zboru v Padove. V tomto meste so silným katolíckym dôrazom a dávnom univerzitou tradíciou sa dovtedy ešte bratský zbor nenachádzal. „Vďaka Pánovi, hoci to nebolo bez ľažostí, sme sme videli milosť Božiu, ako sa prejavovala v raste a v živote zboru. Medzi dôležitých spolupracovníkov patrí Dr. Paul Finch. Po všetkých tie rôky nás vzťah a spoločný rast v Pánovi boli pre mňa veľmi dôležité,“ hovorí brat Bolognesi.

Podľa poznámok z rozhovorov a s rozšírením životopisných údajov o bratoch P. G. a T. P. R. z literatúry spracoval —mk

PODLE DARŮ

Znám jednoho bratra, ktorý zpívá vždy jalešně. Znám ďiného milého bratra, ktorý nedovede na veřejnosti vyjádřit své myšlenky. Znám řadu jiných opravdových bratrů a sester, z nichž každý něco neumí. Avšak o nichom se nedá říci, že neumí nic nebo že se k němu nehodí. Ale na druhé straně marně vzpomínám, jestli znám někoho, kdo umí všechno o hodí se ke každé práci. Ale přece něco radostného: „Každý umí něco!“ Taková je skutečnost. Platí to i v církvi. Obecně, ale i v našem nevelkém sboru. A je to tak dobré.

Poněkud jinak to vypadá, když se rozhleďnu, co kdo dělá. Jsou takoví, co dělají téměř všechno, dokonce i to, co neumí, i když je to stojí mnoho námahy. Jiní zase nedělají ani to, co umí velmi dobře.

Bůh obdaril svou církev dary. Dar, který máš ty, je od Boha a patří církvi. Máš jím sloužit. Možná patříš k těm, kdo ještě příliš o svých darcích nepřemýšlí, a proto jimi ani neslouží. Nepočítej, co vše neumíš a co vše nemůžeš dělat, Pán tě obdaroval tak, abys mohl ve svém sboru dobré sloužit. Sloužíš podle svých darů?

KOUZLO DÁLEK

Asi jako pětiletý jsem se rozhodl ale některé jen jedenkrát". Známe výrobu: „Když se ti u nás nelíbí, tak jdi.“ A já šel. Asi po kilometrovém putování jsem dorazil na nějakou louku, posadil se a najedl. Blaho samostatnosti i s nasyceným žaludkem pomalu vypchalo. Být sám není lehká věc a dělá to potíže i dospělým. Za půl hodiny jsem se nabažil svobody a rozplakal se. Bylo dobré, že mne nechali sledovat sousedovým huchem, který mne přivedl domů. — Tak neslavěně skončilo moje první dobrodružství.

Ne každý mladý člověk plánuje útek z domova jako marnotratný syn z ev. Lukáše 15. Znám mladé, kteří v době studií či učení využijí každé příležitosti k návratu domů, byť by se jednalo o jeden den. Domov je pro ně sladký pojem. A tak to má být. Je ale dost takových, kteří se na osamostatnění velmi těší. Jsou to i děti z věřících rodin. Neváží si těch, kteří je mají nezíštně rádi a zabývají se jimi od narození až po dospívání. Polhrdají teplem a zajistěností domova, hmotnými i duchovními statky. Přestávají dálvěřovat Božímu slovu a obracejí se zády k Tomu, jenž má v mocí jejich život, všechna zemská i nebeská požehnání. A tak začíná jejich neslavné putování.

Božímu slovu tato vrtkavost lidského srdce a vxpoura proti autoritám není cizí. Jen čti, kolik synů a dcer dezertovalo a v jakém stavu se vraceli, pokud vůbec našli cestu zpět. Kolik bolesti zpásobili sobě, rodičům a Bohu. Ne vždy se jednalo o vyhrocené pohrnutí, někdy je to jen zvědavost, výstřednost, za niž stojí nevěra. Ověřit si a zkoušit svět a „život na volné noze“. Zde platí pravda o požívání hub. Znáte ji? „Všechny houby jsou jedlé,

ky těch, kteří tyto výlety mají za sebe: „Kéž bych se s dotyčnou osobou, či společnosti nikdy nesetkal!“ Jsou lidé, kteří rádi zprostředkují slovem či skutkem znečištění tvé duše, tvého myšlení. A pokud nepropadneš úplně zlému, budeš s temnými myšlenkami zápasit celý život. Pokud mu propadneš, staneš se jeho otrokem. Hřich ovíjí jako pavouk svou obět lehkými pavučinami, až se nitě stanou pevnými provazy.

A Bůh? — „Dává jim, čehož se jím chtělo, avšak dopouští hubenost na život jejich“ (Ž 106,15). A moudrý Šalamoun o takovém říká, že „jako vůl k zabítí chodív a jako blázen v pouta, jimiž trestán bývá“ (Pr 7,22).

Jistý kovář se kdysi chlubil svými výrobky. Tvrdil, že je nikdo neroztrhne. — Za čas se dostal do vězení. Chtěl uniknout, ale pouto bylo pevné. Byl svázán vlastním řetězem.

Také následující příběh doplňuje naše téma o „kouzlu dalek“. Jeden rolník zasel lán kukuřice. Vrány z okolí se slétily a dělaly mu značné škody. Neváhal, vzal pušku a vystřílel mezi ně. Ozvalo se smrtelné krákorání. Když rolník počítal kořist, našel mezi nimi ke svému údivu i svého papouška. Ten doplatil na svůj výlet rozbitym křídlem a zlomenou nohou. „Ty hloupý Kubo, praví rolník, to je ta špatná společnost, rozumíš!“ — Přinesl jej domů a děti se ptaly: „Jak se to stalo, tatínku, že jsi zranil našeho papouška?“ „Špatná společnost, špatná společnost,“ výkřikoval papoušek.

Je dost takových, kteří se vracejí s „poraněným křídlem a zlomenou nohou“. Mnohdy jim to zůstane. Církev je přijímá, obkloupuje péčí lásky, ale očépele by jim bylo, kdyby takovou zkušenosť nezažili. — J. A. Komenský se

▼ Labyrint světa a ráji srdce trefně dy a lákadla, ale jsou to opět pasti (L ptá ústy Pána: „Kdes byl, synu můj, 21,34-35). Každá forma přátelství se světem, navazování známostí ve světě je projevem nepřátelství vůči Bohu. „Kdo chce být přítelem světa, stává se nepřítelem Božím“ (Jk 4,4). „Nemilujte světa, ani těch věcí, kteréž jsou na světě. Milujte-li kdo svět, není lásky Otcovy v něm“ (J 1,15-16).

A tak na sedm a temném pozadí světa a nevěry se všemi dásledky soudobé vyniká výrok Kazatele (11,7): „Přijemné je světlo a milá věc očima viděti slunce.“ Je mnohem lépe zaclit život na ovoce Ducha, než na skutky těla.

Jak pozitivní a krásný je výčet etnosti Ducha: láска, radost, pokoj, tichost, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost a sebeovládání. V jakých jásvavých barvách a tónech můžež žít svůj život. Můžež něst světlo evangelia těm, kteří hy nou.

Dejme závěrem opět slovo J. A. Komenskému, který „vracejicimu se poutníkovi“ ústy Páně říká: „Dival jsem se, synu můj, když jsi bloudil, ale již jsem se déle diviti nechtěl a přivedi jsem tě k sobě, tebe do sebe uveda. Nebo tu jsem sobě zvolil palác k bydlení svému. Chceš li tu bydliť se mnou, na jdeš tu, čehož jsi ve světě nadarmo hledal, pokoj, utěšení, slávu a systot všeho, to ti slibuj, synu můj, zklamán nebudeš jako tamto.“

„... já ty řeči slyše a že to mří Spasitel Ježíš Kristus jest ... s plným potěšením a celou důvěrností ruce sepná a jemu podávaje, řekl jsem: „Zde jsem, Pane můj Ježíši, vezmi mne sobě, tváj chci býti a zůstat na věky!“ šek

Pýcha má ako jed dobrú chut
iba na jazyku.

Nebeské zisky budú viac,
ako náhrada za zemské straty.

Z TLAČOVEJ BESEDY

Dňa 16. 2. 1989 sa pre šéfredaktorov cirkevnej tlače uskutočnila v Bratislave tlačová beseda. Z nej uverejňujeme stručné zhrnutie vystúpenia pána Michala Stasza, šéfredaktora ČTK.

V posledných rokoch sme svedkami nevidaného rozšírenia medzinárodných stykov. Skončili na také rokovania, ktoré vyzerali na veľa rokov zablokované. Uskutočnili sa aj mnohé dvojstredné stretnutia, ktoré sa predtým zdali beznádejné. Dochádza k skutočnej likvidácii moderných zbraní. Národy zbližujú moderne informačné prostriedky, hospodárske, vedecké, kultúrne a športové styky, turistika a spoločná činnosť vlád a organizácií na mnohých úsekokach.

Nevielaný pokrok sa dosiahol vo vzťahu dvoch supermocností — ZSSR a USA. Namiesto konfrontačného kurzu, trvajúceho skoro štyri desaťročia, urobili sa prvé kroky na ceste ku kooperáciu.

V medzinárodných vzťahoch prevláda znova optimizmus a nádej. Vďaka pochopeniu nevyhnutnosti dosiahnuť obrat vo vývoji medzinárodných vzťahov na základe kvalitatívne nového myslenia otvorila sa v dejinách nová kapitola.

Dialektika ďalšieho vývoja sa odvíja z pochopenia a vzájomného uznania faktu, že základný rozpor ľudstva — rozpor medzi socializmom a kapitalizmom — nemožno vyriešiť vojenskými prostriedkami. Naša zahraničná politika preto vychádza z pochopenia reality, že ku konfrontácii môže dochádzať len v podmienkach mierovej súťaže a o osude národov budú rozhodovať len samotné národy a nie sila zbraní.

Všeľudskej záujmy a záujem o prežitie ľudstva sa stali dominujúcimi ideami v medzinárodných vzťahoch.

Výrazne sa zlepšuje medzinárodné ovzdušie v dôsledku likvidácie regionálnych konfliktov (Afganistan, Angola, Stredná Amerika, čiastočne aj Kórejský poloostrov).

Isté zlepšenie nastalo aj na blízkom východe v dôsledku nenásilného povstania palestinskeho obyvateľstva, aj významných medzinárodných iniciatív, vrátane nedávnej cesty sovietskeho ministra zahraničných vecí Ševarnadzeho po týchto krajinách.

V Ženeve sa nedávno (v januári 1989) úspešne skončila konferencia o záuke chemických zbraní, kde sa 149 krajín zaviazalo nepoužiť ich.

Vo Viedni sa po 27 mesiacoch rokovania skončila aj tretia následná schôdzka Konferencie o európskej bezpečnosti a spolupráci (KBSE). Rečníci skonštatovali, že vo vzťahoch medzi Východom a Západom došlo k prelomu. Schôdzka začala novú, kvalitatívne vyššiu etapu európskej spolupráce a dosiahla sa dohoda o mnohých nadvážujúcich podujatiach, vrátane miesta a termínu 4. následnej schôdzky, ktorá bude v Helsinkach 24. 3. 1992.

Záverečný dokument zahrňuje:
— otázky bezpečnosti v Európe (mierové riešenie sporov, odsúdenie všetkých form terorizmu),

— otázky humanitárne (rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd vrátane slobody myslenia, svedomia, náboženstva a presvedčenia pre všetkých bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka alebo nábožensiva, v rámci takých možností, ktoré vyplývajú zo zákonov danej krajiny, jej medzinárodných a iných záväzkov),

— otázky konvenčného odzbrojenia (rokovania sa začnú začiatkom marca 1989 vo Viedni),

— otázky spolupráce v oblasti vedy, využívania jadrovej energie a niektoré ďalšie.

MS

ZPRÁVY ZE SBORU

Brat Pavol Hudec sa 13. júna 1989 dožil veku 80 rokov. Narodil sa v Badine pri Banskej Bystrici ako ôsmy z dvanásťich detí. Od mladosti na gazdovstve fažko pracoval, kde nadobúdal húzevnatosť a silu. V r. 1933 sa oženil a prestahoval do Čeloviec pri Krupine, potom od r. 1946 žil i s rodinou v Šahach. Tam na svedectvo brata Králiku a s prispením ďalších bratov (Pavloviča a najmä Dr. Zemana) sa v decembri 1951 rozhodol prijať Pána Ježiša do svojho srdca. Jeho manželka sa obrátila už 2. týždne predtým, ale vyznala to až po jeho obrátení. Obaja začali žiť novým životom a z ich troch detí sa odovzdali Pánovi Ježišovi dva — Ján a Miloš. V tom čase (r. 1956) sa brat Hudec i s rodinou prestahoval do Nitry v túžbe po pravidelnom spoločenstve s veriacimi v zhromaždení. Odvtedy v Nitre verne slúži Pánovi a blíznym.

Brat Hudec s požehnaním využíva dar evanjelistu s túžbou nikomu nezostať dĺžny svedectvo a „nevedieť nič iného okrem ukrižovaného a zmŕtvychvstáleho Krista“. Jeho svedectvo v rodnom Badine zasiaholo dom jeho sestry Kmefovej a niekoľko ľudí sa odovzdalo Pánovi Ježišovi na základe jeho svedectva i v okolí Čeloviec.

Prajeme mu od Pána hodne duchovnej i telesnej sily, aj to, aby sa naplnila jeho túžba pracovať na stavbe zborového domu v Nitre a slúžiť v ňom.

— z Nitry

Dňa 26. apríla 1989 sa dožila milá sestra FRANTIŠKA VLČKOVÁ z bratislavského zboru 85 rokov. Sestra Vlčková je známa vernou návštevou zhromaždení a návštevou opustených a nemocných bratov a sestier. Najviac pozdravom vyriaďuje práve ona. Pán jej dáva aj v tomto relativne vyššom veku potrebné zdravie a mladický výzor. Je nám vzorom kresťanky — vdovy v službe Pánovi i ľuďom. Chceme jej aj na stránkach nášho časopisu, ktorý tak rada číta, poželať mnoho Božieho požehnania, zdravia a súl do budúcich dní. Nech ich je čo najviac slniečných, kym užrieme svit večného, neteského dňa.

jk

V sobotu, 27. 5. 1989 odpoledne se obloha nad Prlovom a Podčechovom zatáhla mraky. V té chvíli mnoho věřících z okolí, ale i občanů těchto obcí doprovázelo tělo milé sestry FRANTIŠKY SURÉ na cestě z domu smutku do hrobu. 87 let se milá sestra dožila, když od svých třiceti let směla věrně chodit se svým Pánem. Byla velká modlitebnice, jak svědčí její děti a dlouhé hodiny v noci nesla před Boží trůn nejenom svou rodinu, ale i věřící a lidi kolem sebe. Několik týdnů byla upoutaná na lůžko a ještě několik minut před odchodem k Pánu se modlila s prosbou o brzký odchod a poslouchala čtení Božího slova. Tiše odříkávala písce „Důvěruj se v Pána, ó, duše má ...“ Jak žila, tak i odešla v tichosti a v plné jistotě víry. A nám nezůstává než dodat: „Blahoslavení jsou ti, kteří odcházejí v Pánu ...“

—jos

Pán si povolal k sebe do večných príbytkov milú sestru Annu Janškovú zo Žiliny dňa 24. 3. 1989 vo veku 80 rokov. Dlhé roky bolo u nej zhromaždenie v Žiline. Na sklonku života bola chorá, svoju nemoc statočne znášala. Jej manžel odišiel k Pánovi pred 9-imi rokmi. Spoločne slúžili a pracovali na vinici Pánovej. V vdačnosti si spomíname na ich pohostinosť, prívetivosť, obetavosť a ochotu slúžiť.

Dakujeme Pánu Ježišovi za nich a s láskou si na nich spomíname.

Veriaci zo Žiliny, Martina a okolia.

je

Dne 18. 5. 1989 se dožil 80 let milý bratr FRANTIŠEK KUČERA z Havířova. Společně s ním a s jeho rodinou se radujeme i my. Pán mu daroval i nyní v pokročilém věku hojně požehnání i Boží milost. Dosud se těší v uspokojivém zdravotním stavu a nad to se povznáší jeho srdce daleko výše ze zdraví duchovního.

Od ledna 1944, kdy započal prvními krůčky víry svou cestu za Pánem, je Jeho vytíratým následovníkem a rám příkladným, tichým a usměvavým bratrem v Kristu, připraveným vždy ochotně pomoci tam, kde je zapotřebí. Svou pravidelnou účasti na evangelizačních, vzdělávacích či modlitebních hodinách v našem sboru a návštěvou okolních shromáždění přispívá k plodnému šíření o Pánu Ježíši Kristu. Sám zakouší nejednu radost z mnoha Božích posílení ve chvílích, kdy člověk neví kudy kam a má tedy dostatek potěšujících zkušeností pro druhé.

Milému bratu přejeme do dalšího života ještě mnoho ze zaslíbení Božích v Havířovský sbor

JÍZDA NA ČERVENOU

Každý z nás, kdo je řidičem, ví a uznává, že musí respektovat pravidla silničního provozu. Kdo neposlouchá například signálu výstražného červeného světla a jede dále, jistě brzy ohrozí svůj život nebo své zdraví.

Červené světlo nám vlastně rozkazuje, omezuje naši svobodu, ale toto omezení svobody je v nás prospěch, nikoliv ke škodě.

A přece si někteří lidé myslí, že plnit Boží doporučení a příkazy je omezování svobody.

Nedávno jedna dívka vychovávaná věřícími rodiči, která sama vyznávala, že přijala Pána Ježíše jako svého Sпасitele, našla zalíbení v nevěřícím chlapci. Došlo to tak daleko, že opustila rodiče, shromáždění, nastěhovala se ke svému partnerovi a prohlásila, že konečně začíná žít. Nedokázala ve svých osmnácti letech dálé čekat na muže, kterého pro ni Pán jistě připravil. Prestala poslouchat Pána Boha, rodiče i starší sbor a odešla za vidinou lásky, svobody a volnosti bez omezování.

Následek této neposlušnosti není okamžitě vidět, i když se velmi podobá jízde v autě na červenou.

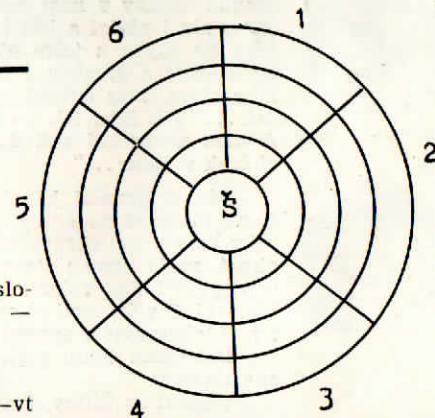
Pán Ježíš takovou mylnou svobodu nazývá otroctvím hříchu: „Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu“ (J 8,34E) a na druhé straně jen On nabízí skutečnou svobodu: „Když vás syn osvobodí, budete skutečně svobodní“ (J 8,36).

DM

KRUHOVÁ DOPLŇOVACÍKA

1. Z 120,5 — 2. Sk 4,6 — 3. Sk 1,13 (slovensky) — 4. Mt 1,6 — 5. Lk 9,30 — 6. Ko 4,14.

Skrytá tajenka (na okraji): Sk 3,24.

—vt